

ความคิดเห็นของหัวหน้ามหาวิชากาชาดไทยและครูภาษาไทยเกี่ยวกับ
การใช้แหล่งวิทยาการชุมชนในกรุงเทพมหานคร ประกอบ
การเรียนการสอนวิชากาชาดไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา

นางสาวผุสสี ชุ่วังค์วัฒน์

คุณธรรมวิทยารักษ์พยากรณ์
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๓๐

ISBN 974-567-595-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012673
088783

I10296426

OPINIONS OF HEADS OF DEPARTMENT AND THAI LANGUAGE TEACHERS
CONCERNING UTILIZATION OF BANGKOK COMMUNITY RESOURCES IN
THAI LANGUAGE INSTRUCTION AT THE SECONDARY EDUCATION LEVEL

Miss Pussadee Thuvungkawath

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1987

ISBN 974-567-595-4

Copyright of Graduate School Chulalongkorn University

หัวขอวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และ ครุภาษาไทย
เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิชาการชั้นในกรุงเทพมหานคร ประกอบ
การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา

โดย นางสาวผุสสกี ถุวงศ์วัฒน์
ภาควิชา มัธยมศึกษา^{*}
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. สุจิตร เพียรชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*นายวิภาณ*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวน วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ดร. สมชาย พิพิธกุล*..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ยุพิน พิพิธกุล)

.....*ดร. สุจิตร เพียรชอบ*..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สุจิตร เพียรชอบ)

.....*ดร. อินทร์สุข ธรรมรงค์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทร์สุข ธรรมรงค์)

.....*ดร. วันดา วันดี*..... กรรมการ
(อาจารย์สุจิตร สวัสดิวัช)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครุภาษาไทย
เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิชาการชุมชนในกรุงเทพมหานครประกอบ
การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ชื่อนิสิต

นางสาวผุสสตี ชัยวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.สุจาริน พีรชอน

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและครุภาษาไทย
เกี่ยวกับการใช้แหล่งวิชาการชุมชนในกรุงเทพมหานครประกอบการเรียนการสอนวิชา
ภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับประเภทของแหล่งวิชาการชุมชน วิธีการใช้ เวลา
ที่ใช้ กิจกรรมที่ปฏิบัติก่อน/หลังการใช้และปัญหาที่พบจากการใช้แหล่งวิชาการชุมชน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยกับครุ
ภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิชาการชุมชนประกอบการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้รวบรวมความคิดเห็นของหัวหน้า
หมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิชาการชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร
ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เลือกโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นคล้ายขั้นตอน (Multi - Stage Random Sampling)
ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยจำนวน 69 คนและครุภาษาไทยจำนวน 316 คน
จากโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 77 โรงเรียน
แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่ามัธยมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
ทดสอบค่าที่ นำเสนอด้วยวิธีทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ด้านประเกทของแหล่งวิทยาการชุมชนพบว่า โดยส่วนรวมหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นด้วยน้อยกับการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประเกทต่างๆ ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เมื่อพิจารณารายละเอียดทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยมีความคิดเห็นว่าใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประเกทหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร เอกสาร-ลิ้งพิมพ์อื่นๆ และสไลด์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามาก
2. ด้านวิธีการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนพบว่า โดยส่วนรวมหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นด้วยน้อยกับวิธีใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เมื่อพิจารณารายละเอียดวิธีการใช้ที่หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นว่าควรนำมาใช้มากเป็นอันดับแรกคือการใช้หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารและลิ้งพิมพ์อื่นๆ เป็นอุปกรณ์ในการสอน
3. ด้านช่วงเวลาต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพบว่า โดยส่วนรวมหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นด้วยน้อยกับการใช้ช่วงเวลาต่างๆ ในการจัดกิจกรรม เมื่อพิจารณารายละเอียดหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยใช้เอกสารลิ้งพิมพ์ต่างๆ เป็นอุปกรณ์การสอนในช่วงโmont เรียนวิชาภาษาไทยมาก
4. ด้านกิจกรรมที่ปฏิบัติก่อนและหลังการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนพบว่า โดยส่วนรวมหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่ามีการปฏิบัติมากเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติก่อนและหลังการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน แต่ครุภาษาไทยเห็นว่ามีการปฏิบัติตนอย เมื่อพิจารณารายละเอียด กิจกรรมที่หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นว่ามีการปฏิบัติมากคือ การอ่านหนังสือเรียน ก่อนการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน และกิจกรรมเขียนรายงานหรือเรียงความหลังการใช้แหล่งวิทยาการชุมชน
5. ด้านบัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนพบว่า โดยส่วนรวมหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นว่ามีบัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยน้อย เมื่อพิจารณารายละเอียดบัญหาที่สำคัญอันดับแรกคือเวลาที่จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์ศึกษาไม่เหมาะสม

6. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภำพไทยเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในด้านประเภท วิธีการใช้ เวลาที่ใช้ กิจกรรมที่ปฏิบัติก่อนและหลังการใช้พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านนัยหาและอุปสรรคไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

Purposes

1. To study the opinions of heads of department and Thai language teachers concerning utilization of Bangkok community resources in Thai language instruction at the secondary education level in the following aspects : kinds of community resources, techniques of using, time scheduling, activities before or after using and problems after using the community resources.
  2. To compare the opinions of heads of department and Thai language teachers concerning utilization of community resources in Thai language instruction.

Procedures

One set of questionnaires constructed by the researcher was used as the instrument for collecting the opinions of heads of department and Thai language teachers concerning utilization of Bangkok community resources in Thai language instruction. The sample of this research were selected by multi-stage random sampling, consisting of 69 heads of department and 316 Thai language teachers from 77 secondary schools in Bangkok Metropolis. The obtained data were then analyzed by means of percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test and presented in tables with description.

Findings

1. Concerning kinds of community resources, inclusively it was found that heads of department and Thai language teachers agreed at the low level that they should used all kinds of community resources in Thai language instruction. Considering in details, heads of department and Thai language teachers agreed with using newspapers, magazines, journals, documents and slides from Education Technology Center at the highest level.

2. Concerning techniques of using community resources, inclusively it was found that heads of department and Thai language teachers agreed at the low level that they should used community resources in Thai language instruction. Considering in details, techniques which heads of department and Thai language teachers used at the highest level were utilization of newspapers, magazines, journals and documents

as audio-visual materials.

3. Concerning time scheduling for using community resources, inclusively it was found that heads of department and Thai language teachers agreed at the low level in time scheduling for organizing activities. Considering in details, heads of department and Thai language teachers used printing materials in teaching Thai language at the high level.

4. Concerning activities before or after using community resources, inclusively it was found that heads of department considered that there was a lot of activities before and after using community resources but Thai language teachers considered that there was a few activities. Considering in details, activities that heads of department and Thai language teachers agreed that it should be used most was reading textbooks before using community resources and writing report or essay after using community resources.

5. Concerning problems of utilization community resources, inclusively it was found that heads of department and Thai language teachers agreed that there were few problems in using community resources in Thai language instruction. Considering in details, the first interesting problems was time scheduling of educational radio and television was inappropriate.

6. When comparing the opinions of heads of department and Thai language teachers concerning utilization of community resources in Thai language instruction in the aspects of

kinds of community resources, techniques of using, time scheduling and activities before or after using, it was found that they were different at the C.05 level of significance but concerning the problems, it was not different at the 0.05 level of significance.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วุฒิสังกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์	เสรีจีดี ดังฤทธิ์
หากใช้หานร่วมใจ	ก่อเกื้อ
ช่วยติเติมต่อให้	สมบูรณ์
งานหนั่งแห่งขันเพื่อ	จิตน้อมมุทิตา
คุณอาจารย์พางเพียง	ศิริรา
ผู้ทรงคุณวุฒิกรุณา	มากล้ำ
ช่วยให้คำปรึกษา	แนะนำ
ตรวจทานแก้ไขข้นนำ	คิชช์ให้เกิดภูมิปัญญา
คุณบิกรรมารดาดุจ	สายธาร
ช่วยคำจุนบริบาล	ยิ่งแล
เป็นพลังใจมุครุณ	ให้ต่อ—สูงงาน
หากผิดพลังช่วยแก้	แนะนำทุกยาม
คุณหานผู้ตอบแบบ	สอบถาม
อีกเพื่อนปืนของตาม	ติดคำย
ช่วยแนะนำติเติมความ	ให้คล่อง
เก็บขอมูลทานช่วย	รับรักดจัดแจง
คุณเหล่านข้าฯน้อม	บูชา
ยกจักสรรค์คำมา	กล่าวอ้าง
ยกกรต่างมาลา	นอบนน
พระคุณนหนองลาง	ยกแท้จักลีม

ผู้สอดส่อง ดูวังควรรับ
23 กุมภาพันธ์ 2530

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิตติกรรมประกาศ	๓
รายการตารางประกอบ	๔
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญญา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความที่ท้าไปเกี่ยวกับแหล่งวิชาการชุมชน	11
การใช้แหล่งวิชาการชุมชนประกอบการเรียนการสอน วิชาภาษาไทย	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	55
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
การศึกษาคนความมูล	65
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	65
การสุ่มตัวอย่างประชากร	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
“ การนำเสนอด้วย	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	122
 ภาคผนวก	
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	132
ข รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	134
ค แบบสอบถาม	140
ประวัติผู้เขียน	159

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
รุพางครណมมหาวิทยาลัย**

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนโรงเรียนซึ่งอยู่ในเกณฑ์ผู้จัดต้องการ	67
2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร	69
3 แสดงการอยล่องสถานภาพของหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทยและ ครุภาษาไทย	75
4 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและ ครุภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบต่างๆ ...	79
5 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและ ครุภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการใช้แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	82
6 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและ ครุภาษาไทยเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติกรรม ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	85
7 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและ ครุภาษาไทยเกี่ยวกับกิจกรรมที่ปฏิบัติก่อนและหลังการใช้แหล่ง วิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	90
8 ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและ ครุภาษาไทยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้แหล่งวิทยาการ ชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	93
9 ทัศนคติของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับความสนใจ ในแหล่งวิทยาการของนักเรียน ครุภาษาไทยและผู้บริหาร	99
10 สิ่งที่หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยต้องการในการใช้แหล่ง วิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	103
11 ขอเสนอแนะของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้ แหล่งวิทยาการชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย	104